YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
9 päivänä heinäkuuta 1969 *

Asiassa 5/69,

jonka Oberlandesgericht München on saattanut Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Franz Völk, liikkeenharjoittaja, Kempten (Saksa),

kantajana,

vastaan

Ets J. Vervaecke SPRL, Bryssel,

vastaajana,

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti R. Lecourt, jaostojen puheenjohtajat A. Trabucchi ja J. Mertens de Wilmars, tuomarit A. M. Donner, W. Strauß (esittelevä tuomari), R. Monaco ja P. Pescatore,

julkisasiamies: J. Gand,
kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Oberlandesgericht München on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 5.12.1968 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 28.1.1969, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen siitä, onko markkinaosuus, jonka vastaaja on tosiasiallisesti saanut tai jota se on tavoitellut ETY:n jäsenvaltioissa, erityisesti Belgiassa ja Luxemburgissa, joka on myyntialue, jolla vastaaja nauttii ehdotonta suojaa, otettava huomioon ratkaistaessa, kuuluuko riidanalainen sopimus ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa ilmaistun kiellon soveltamisalaan.

2 Vaikka 177 artiklan a alakohtaa koskevissa tapauksissa yhteisöjen tuomioistuin ei ole toimivaltainen soveltamaan perustamissopimusta yksittäistapaukseen, se voi kuitenkin kansallisen tuomioistuimen esittämän ennakkoratkaisupyynnön sanamuodosta erottaa nimenomaan perustamissopimuksen tulkintaan kuuluvat kysymykset.

3 Kysymyksessä tarkoitetaan sopimuksia, joissa valmistaja, joka on luovuttanut jälleenmyyjälle tuotteittensa yksinmyyntioikeuden yhteismarkkinoiden tietyissä maissa, on sitoutunut suojelemaan jälleenmyyjää sellaisia toimituksia vastaan, joita kolmannet osapuolet voisivat toteuttaa kyseisissä maissa. Valmistaja on myös saanut jälleenmyyjältä sitoumuksen olla myymättä kilpailevia tuotteita.

4 Kysytään näin ollen, onko markkinaosuus, jonka yksinoikeuden haltija on saanut tai jota se tavoittelee yksinoikeusalueella, otettava huomioon ratkaistaessa, kuuluvatko kyseisen kaltaiset sopimukset perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa ilmaistun kiellon soveltamisalaan.

5 Jotta sopimus voisi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, on oltava nähtävissä riittävällä todennäköisyydellä ja objektiivisten oikeudellisten tai tosiasiallisten seikkojen perusteella, että se voi vaikuttaa välillisesti tai välittömästi, tosiasiallisesti tai mahdollisesti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tavalla, joka voisi haitata jäsenvaltioiden välisten yhtenäismarkkinoiden tavoitteiden toteuttamista.

6 Lisäksi 85 artiklan 1 kohdan kieltoa voidaan soveltaa ainoastaan, jos kyseessä

olevan sopimuksen tarkoituksena on lisäksi estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai jos siitä seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla.

7 Esitettyjä edellytyksiä on tarkasteltava sopimukseen liittyvien tosiseikkojen valossa. Sopimus ei kuulu 85 artiklan kiellon soveltamisalaan, jos se vaikuttaa markkinoihin vain vähäisesti ottaen huomioon asianosaisten heikko asema kyseisten tuotteiden markkinoilla. On näin ollen mahdollista, ettei yksinoikeussopimus kuulu 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, vaikka siihen liittyy ehdoton alueellinen suoja, jos asianosaisilla on heikko asema kyseisten tuotteiden sellaisilla markkinoilla, jotka kuuluvat ehdottoman suojan alueelle.

8 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

9 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe Oberlandesgericht Münchenissä vireillä olevan riita-asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla,

ottaen huomioon oikeudenkäyntiasiakirjat,

kuultuaan esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan Euroopan yhteisöjen komission esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 85 artiklan 1 kohdan ja 177 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Oberlandesgericht Münchenin 5.12.1968 tekemällä päätöksellä esittämän ennakkoratkaisukysymyksen seuraavasti:

Yksinoikeussopimus ei välttämättä kuulu 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kiellon soveltamisalaan, vaikka siihen liittyy ehdoton alueellinen suoja, jos asianosaisilla on heikko asema kyseisten tuotteiden sellaisilla markkinoilla, jotka kuuluvat ehdottoman suojan alueelle.

Lecourt Trabucchi Mertens de Wilmars

Donner Strauß Monaco Pescatore

Julistettiin Luxemburgissa 9 päivänä heinäkuuta 1969.

A. Van Houtte
kirjaaja

R. Lecourt
presidentti